

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

17 august

2012

Anul XI

nr. 31 (434)

8 pagini – 3,40 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

**Munca la negru
va fi sancționată
aspru**

pag. 3

**Fenomenul migrației, pe
agenda discuțiilor dintre
ministrul de Interne și
reprezentanții Misiunii
OIM în Moldova**

pag. 4

**Facilități la trecerea
frontierei pentru agenții
economice care respectă
legislația vamală**

pag. 5

Vlad Filat despre vizita Angelei Merkel: Este un eveniment extrem de important

Prim-ministrul Vlad Filat pune mari speranțe în vizita la Chișinău a cancelarului german, Angela Merkel. Acesta speră că oficialul de la Berlin va transmite un mesaj politic puternic de susținere a Republicii Moldova, atât pe dimensiunea de reintegrare a țării, cât și pe cea de integrare europeană. Totodată, premierul se arată încrezător că mesajul cancelarului va servi drept un argument în plus pentru oamenii de afaceri germani, pe care îi va convinge să investească la noi în țară.

„Vizita doamnei cancelar federal Angela Merkel este un eveniment extrem de important pentru Republica Moldova și trebuie să-i dăm aprecierea cuvenită. Aștept ca în cadrul vizitei, dincolo de discuțiile pe care urmează să le avem, dînsa să transmită un mesaj foarte clar pentru întreaga societate, care dincolo de așteptările pe care le avem

noi vizavi de apropierea de Uniunea Europeană, este probabil un mesaj necesar pentru ca să înțelegem că trebuie să fim consolidați”, a declarat Vlad Filat într-un interviu.

„Este evident că vom discuta în cadrul vizitei și procesul de reglementare a conflictului transnistrean, dar să nu uităm că anume implicarea directă a cancelarului Republicii Federale Germane a fost determinantă în relansarea procesului de negocieri în formatul „5+2”. Și nu doar relansarea negocierilor, dar și pași concreți în acest sens. Implicarea doamnei cancelar, vreau să accentuez, a fost și rămîne a fi determinantă în procesul de reglementare a conflictului transnistrean”, a adăugat șeful Guvernului.

Totodată, V. Filat a specificat că, Merkel va veni la

Chișinău însoțită de oameni de afaceri, cu conducătorii instituțiilor care au investit sau care doresc să investească. „Cu certitudine, acest mesaj politic puternic, pe care urmează să-l transmită dumneai în urma vizitei, va servi un argument în plus

este preconizată pentru 22 august curent. La Chișinău, Angela Merkel va avea o întrevvedere cu prim-ministrul Vlad Filat, cu președintele Nicolae Timofti și cu liderii partidelor politice parlamentare.

Totodată, Angela Merkel

pentru potențialii investitori germani de a veni în Republica Moldova să investească”, a conchis sursa citată.

Vizita cancelarului german în Republica Moldova

va ține un discurs public în incinta Palatului Republicii și va participa la un ceremonial de depunere de flori la monumentul domnitorului Ștefan cel Mare și Sfînt.

Oficialul Ambasadei Germaniei la Chișinău: Moldova este foarte importantă pentru UE

„Moldova este foarte importantă pentru UE și sîntem interesați să se bucure de stabilitate și prosperitate. Totodată, vizita Angelei Merkel poartă un caracter simbolic și accentuează evoluția relațiilor dintre țările noastre. Nu în ultimul rînd, evenimentul va aduce popularitate Moldovei în Germania, unde este aproape necunoscută”. Declarația a fost făcută de șeful interimar al reprezentanței diplomatice germane Carsten Wilms.

Oficialul german este de părere că cel mai important este ca Angela Merkel să se întâlnească față în față cu politicianii moldoveni, să-și facă o impresie despre situația din Republica Moldova, dar și despre negocierile pe marginea conflictului transnistrean. Totodată, Carsten Wilms susține că pe agenda discuțiilor vor intra două mari subiecte. „Cel mai important subiect este apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană și reglementarea conflictului transnistrean”, a precizat oficialul.

În ceea ce privește o eventuală întîlnire a cancelarului cu reprezentanții regiunii transnistrene, Wilms a dat asigurări că Angela Merkel nu va merge dincolo de Nistru și nici în programul de la Chișinău al cancelarului nu este prevăzută o întrevvedere cu liderul de la Tiraspol Evgheni Șevciuk.

De asemenea, Carsten Wilms a specificat că, Merkel nu va discuta cu premierul Filat despre federalizare. „Cred ca acesta a devenit aproape un slogan în cadrul discuțiilor politice, dar nimeni nu știe ce ar trebui să însemne federalizarea. De cînd s-a schimbat puterea de la Tiraspol, facem tot posibilul ca acest proces să continue. Sînt optimist că vom avea rezultate mai bune pe această chestiune”, consideră șeful interimar al reprezentanței diplomatice germane.

„Sînt multe speculații despre această vizită și nu vreau să intru în detalii, dar cred că poziția Germaniei este foarte clară. În primul rînd, trebuie să menționez că Angela Merkel vine la Chișinău direct de la Berlin și de aici se va întoarce în Germania. Adică, e o vizită doar în Moldova, nu un turneu în mai multe state. Ceea ce arată că Moldova ocupă un loc aparte pe agenda de priorități a UE”, a conchis Wilms.

Republica Moldova și Republica Turcia își doresc regim liberalizat de vize

Ambasadorul Republicii Turcia în Republica Moldova, A.E.S. Mehmet Selim Kartal susține că se dorește liberalizarea regimului de vize între cele două state, iar acest lucru va avea repercusiuni și asupra securității în regiune. Astfel, Ministerul de Interne ale ambelor țări urmează să-și intensifice cooperarea, întru obținerea rezultatelor reciproc avantajoase. Declarațiile au fost făcute în cadrul întrevederii cu ministrul de Interne, Dorin Recean, anunțată Direcția informare și relații publice a MAI.

Excelența Sa a reiterat și faptul că relațiile bilaterale între Republica Moldova și Republica Turcia, pe linia afacerilor interne, au fost întotdeauna bune și a menționat că partea turcă dorește consolidarea în continuare a acestora.

La rîndul său, ministrul Recean a confirmat că Ministerul de Interne este gata să depună eforturi maxime în cadrul coo-

perării, în special pe segmentul securității, în condițiile în care cele două state vor conveni să accepte un regim liberalizat de vize. Ministrul a adus mulțumiri diplomatului turc pentru asistența Guvernului de la Ankara, în special în domeniul educației și instruirii polițienești. Ministrul Recean a accentuat că există toate precondițiile pentru consolidarea cooperării și că la Chișinău se pune miza pe disponibilitatea colegilor din Turcia de a-și împărtăși experiența în domenii precum menținerea ordinii publice, combaterea crimei organizate, îmbunătățirea cooperării între instituțiile educaționale și schimburile culturale.

De asemenea, ambasadorul Mehmet Selim Kartal a menționat că autoritățile turce sînt deschise pentru cooperare și acordarea asistenței necesare în procesul de reformare a Ministerului de Interne de la Chișinău.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

Munca la negru va fi sancționată aspru

Recent, au intrat în vigoare noile sancțiuni pentru munca la negru. Astfel, potrivit amendamentelor, agenții economici pot rămâne fără licență pentru un an, dacă angajații nu au contracte de muncă.

De asemenea, persoana cu funcție de răspundere sau angajatorul riscă o amendă de pînă la șapte mii de lei, pentru un muncitor fără contract, iar compania ar putea achita o amendă de pînă la zece mii de lei. Totodată, agentul economic poate fi privat de dreptul de activitate pe un termen de la șase pînă la 12 luni.

Inspekția Muncii susține că acum va lupta eficient cu fenomenul muncii nedeclarate și plăților ilegale.

„Amenda era de o mie de lei, și dacă era achitată în 72 de ore, suma ajungea la numai 500 de lei. Consider că, cu asemenea sancțiuni, nu era posibil să facem ordine. Acum, angajatorul, cunoscînd că pentru fiecare persoană angajată ilegal, amenda va fi de la 7 mii lei la 10 mii lei, dispăre, într-o

oarecare măsură, interesul pentru astfel de angajări”, a declarat Dumitru Stăvilă, șeful Inspekției Muncii.

Efectele noilor sancțiuni n-au întârziat să apară. Ministerul Muncii a constatat că, odată cu adoptarea noilor amenzi pentru munca la negru și salarii în plic, s-a majorat numărul agenților economici care își legalizează relațiile de muncă cu salariații lor.

„Deja un număr mare de

Sociale și Familiei.

Conform prevederilor noii legi, pot fi sancționați nu doar agenții economici, dar și orice persoană care, de exemplu, angajează o menajeră sau o dădăcă, fără contract de muncă. Aceasta riscă amendă de pînă la trei mii de lei.

Totuși, reprezentanții Ministerului Muncii recunosc faptul că le este dificil să identifice asemenea cazuri.

„Da, norma respectivă este foarte greu să o realizezi și vă spun de ce, este destul de greu să pătrunzi în domiciliul persoanei și e greu de probat”, a declarat Dumitru Stăvilă.

Pe de altă parte, specialiștii spun că experiența altor țări demonstrează că nici amenzi usturătoare nu vor opri fenomenul muncii la negru.

„Un businessman maghiar a scris un articol foarte popular pe net, se numea „De ce eu nu angajez legal”.

Și el prin cifre exprimă că în Ungaria și la noi, în Moldova, la fel, un angajat oficial costă minim de două ori mai mult un angajator, decît un angajat neoficial”, a menționat Alexandru Zgardan, expert economic.

Totodată, autoritățile menționează că persoanele care muncesc la negru și nu plătesc impozite trebuie să știe că astfel, nu contribuie la modernizarea școlilor și spitalelor din țara noastră, la reparația drumurilor, dar nici la asigurarea ordinii publice.

„Ei se condamnă, de fapt, la sărăcie și la lipsa de garanții sociale, în cazul survenirii unui risc sau atingerii unei vîrste de pensionare”, a declarat Valentina Buliga. Precizăm că, doar de la începutul anului în curs, au fost efectuate circa patru mii de controale, în urma cărora au fost depistate aproximativ 560 de persoane care activau fără forme legale. Potrivit estimărilor Ministerului Muncii Protecției Sociale și Familiei, anual, din cauza fenomenului muncii nedeclarate, bugetul de stat suportă pierderi de circa nouă miliarde lei.

Cor. DREPTUL

Reprezentanții Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați salută decizia Guvernului de la Chișinău, de a numi un ministru civil la conducerea MAI

Reprezentanții ICNUR au apreciat ca fiind importantă decizia Guvernului moldovean de a numi un ministru civil la conducerea Ministerului de Interne. Oficialii au declarat că acest eveniment este încă un pas înainte pe calea alinierii standardelor Republicii Moldova la cele ale Uniunii Europene.

Declarațiile au fost făcute luni, în cadrul întrevederii de la MAI a ministrului, Dorin Recean cu reprezentantul regional pentru Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați în Republica Belarus, Republica Moldova și Ucraina, Odrich Andrysek și reprezentantul ICNUR pentru Republica Moldova, Peter Conrad Kessler. La fel, invitații au ținut să menționeze, la începutul întrevederii, că apreciază mult cooperarea cu MAI.

Ministrul Recean a mulțumit oaspeților pentru vizită, subliniind importanța consolidării relațiilor bazate pe reciprocitate, în domeniul azilului, refugiaților și integrării străinilor.

Oaspeții au asigurat că ICNUR este disponibil să acorde asistență MAI în procesul de reformare, însă este necesar ca anumite angajamente să fie asumate în domeniul specific, de asigurare a condițiilor necesare refugiaților. Invitații au subliniat faptul că, Republica Moldova are de făcut niște schimbări radicale la capitolul refugiați – să fie implementată legislația respectivă, să se țină cont de recomandările experților externi pentru ca într-un final să fie posibilă revenirea acestora în calitate de lider și model în regiune în domeniul refugiaților.

Ministrul Recean a asigurat reprezentanții ICNUR că atitudinea și aspectul general în domeniul refugiaților se va schimba gradual, odată cu realizarea reformei, și că Republica Moldova înțelege riscurile și responsabilitățile ce-i revin și va face tot posibilul pentru a-și crește rolul în regiune, în acest domeniu specific. Odrich Andrysek a menționat că Republica Moldova are un nivel de toleranță foarte bun, ceea ce crează o bună bază pentru condiții favorabile refugiaților, fapt pentru care ICNUR este și în continuare disponibil să coopereze, pe bază de reciprocitate, cu MAI și să ofere sprijinul necesar în realizarea angajamentelor asumate în domeniul refugiaților, azilului și integrării străinilor.

Direcția informare și relații publice, MAI

Șefa misiunii OSCE în Moldova se declară îngrijorată de violențele organizate în scopuri politice

Șefa misiunii OSCE în Republica Moldova, Jennifer Brush, se arată îngrijorată de „manifestațiile naționaliste” care au avut loc în ultima perioadă pe teritoriul Republicii Moldova. Declarația a fost lansată în cadrul unui interviu.

Potrivit sursei, soluționarea conflictului transnistrean este imposibilă fără democratizarea pe ambele părți ale Nistrului. „Noi urmărim cu atenție cursul evenimentelor din Moldova și Transnistria. Pot spune că sînt îngrijorată de manifestațiile de intoleranță în unele zone ale Moldovei. Atunci cînd am aflat că în Orhei a fost instalat un monument politic provocator și chiar naționalist, am fost îngrijorată. De asemenea, am fost neliniștită vizavi de ideea desfășurării unui referendum la Bălți, precum și de ultimele evenimente care au avut loc în această localitate. Condamn utilizarea violenței în scopuri politice”, a declarat Brush.

În context, sursa nu a comentat interzicerea simbolurilor comuniste, dar speră că și Transnistria va urma cursul democrației ca și Chișinăul. „Sînt aici în calitate de diplomat și reprezint OSCE. Dar atunci cînd văd secera și ciocanul îmi amintesc imediat de comunism. În țările europene au existat precedente atunci cînd au fost interzise aceste simboluri. De asemenea, eu sper că noua conducere de la Tiraspol are aspirații democratice”, a declarat șefa misiunii OSCE.

Amintim că la 12 iulie, Parlamentul țării, cu 53 de voturi, a condamnat crimele regimului totalitar comunist. Pentru adoptarea acestei hotărîri s-au expus toate partidele reprezentante ale AIE – PL, PD și PLDM. Respectiv, fracțiunea PCRM, socialiștii lui Dodon și grupul deputaților neafiliați condus de Vadim Mișin, au fost împotriva. După vot, comuniștii au părăsit sala de ședințe a Parlamentului.

Angajatorii sînt nemulțumiți de legea care protejează persoanele cu dizabilități

La scurt timp după intrarea în vigoare a modificărilor legii care protejează persoanele cu dizabilități, reacțiile din partea angajatorilor denotă nemulțumire.

După cum v-am informat în numărul precedent al publicației noastre, legea prevede că, cel puțin cinci la sută din angajați trebuie să fie persoane cu dizabilități. Totodată, patronii trebuie să le creeze condiții prielnice de activitate.

Responsabilii de la Ministerul Muncii avertizează agenții economici că vor fi sancționați dacă nu vor respecta legea. Totodată, legea cere angajatorilor să asigure un regim flexibil de muncă oamenilor cu dizabilități. Prin urmare, ei trebuie să lucreze doar șase ore pe zi și să beneficieze de un concediu de două luni. Astfel, unii agenți economici sînt nemulțumiți de noua lege care protejează oamenii cu dizabilități.

În acest context, Alexandra Can, angajator, a menționat că, „aceste prevederi pentru agenții economici nu sînt altceva decît respingătoare. Sînt numai impuneri, sînt cerințe și niciun avantaj pentru agenții economici, ce trebuie să creeze locuri de muncă”.

Sursa citată a mai subliniat că, muncitorii cu dificultăți de auz și vorbire, care lucrează la întreprinderea gestionată de ea, au fost inițial instruiți. „Ei vin fără cunoștințe, noi aici

pe loc îi învățăm, ei obțin o pregătire”, a menționat Elena Axionov, director tehnic.

Pe de altă parte, președintele Societății Invalizilor, Mihail Mărgineanu, spune că legea îi va ajuta mult pe oamenii cu dificultăți să se încadreze în societate.

„La construcții, poate să fie inginer, poate să lucreze în birou, la calculator, în contabilitate. Agenții economici – e clar

lucru că nimănui nu-i este plăcut să aibă o persoană cu dizabilitate”, a spus Mihail Mărgineanu.

De menționat că, Codul convențional nu prevede, deocamdată, sancțiuni pentru încălcarea Legii cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități. Oficialii de la Ministerul Muncii spun, însă, că vor face modificările necesare și solicită agenților economici să fie toleranți.

„De ce în unele țări dezvoltate, țări avansate, mecanismul funcționează și nu a protestat nimeni, în Republica Moldova, iarăși ceva moldovenesc. Este pur și simplu o tragedie pentru noi că avem o astfel de abordare și înțelegere”, a subliniat Valentina Buliga, ministrul Muncii Protecției Sociale și Familiei.

La rîndul său, președintele Confederației Naționale a Patronatelor din Moldova, Leonid Ciorescu, nu a comentat, deocamdată, noua lege. El a declarat că nu a studiat încă documentul.

Precizăm că, în Republica Moldova sînt aproximativ 180 000 de persoane cu dizabilități.

Fenomenul migrației, pe agenda discuțiilor dintre ministrul de Interne și reprezentanții Misiunii OIM în Moldova

Fenomenul migrației în Republica Moldova – acesta a fost principalul subiect de discuție pe agenda întrevederii dintre ministrul Afacerilor Interne, Dorin Recean, și șeful Misiunii OIM în Republica Moldova, Antonio Polosa, însoțit de coordonatorul național de program din cadrul Misiunii OIM, Simion Terzioglo, și ofițerul de proiect pe domeniul Migrație și Dezvoltare din cadrul Misiunii OIM, Silas D. F. Rapold.

Ministrul de Interne a mulțumit oaspeților pentru vizită, accentuând importanța consolidării relațiilor în domeniul migrației, traficului de persoane, evidenței migranților, precum și a procedurilor de readmisie.

Șeful Misiunii OIM în Republica Moldova, Antonio Polosa, a ținut să sublinieze că relațiile de cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne au fost întotdeauna foarte importante pentru OIM și că acestea s-au materializat, de-a lungul ultimilor ani, prin diverse proiecte implementate de Misiunea OIM pentru MAI, în special pentru Biroul Migrație și Azil.

Ofițerul de proiect pe domeniul Migrație și Dezvoltare din cadrul Misiunii OIM, Silas D.F. Rapold a făcut o scurtă descriere a proiectului numit „Extended Migration Profile”, care reprezintă nu doar o cerință europeană ce urmează a fi realizată în procesul de liberalizare a regimului de vize, ci și un instrument deosebit de util pentru țara noastră.

Totodată, Silas D.F. Rapold a menționat că exercițiul realizat în R. Moldova cu privire la profilul migrațional extins a fost apreciat pe

plan internațional ca fiind cel mai bun exercițiu din regiune.

Ministrul de Interne al Moldovei s-a alăturat afirmațiilor cu privire la importanța instrumentului dat pentru Republica Moldova, precizând că acesta ajută atât la determinarea situației existente cu

privire la fenomenul migrației, cât și a problemelor posibile și ulterioarelor activități ce ar putea fi realizate. Dorin Recean a solicitat asistența reprezentanților OIM pentru asigurarea unei prezentări a importanței „Profilului Migrațional Extins” către alte instituții naționale interesate.

Șeful Misiunii OIM în Republica Moldova a reiterat faptul că „Profilul Migrațional Extins” este, într-o oarecare măsură, un potențial pentru o recomandare a politicilor puternice unde nu doar Ministerul Afacerilor Interne este actorul-cheie, ci și alte ministere, și este necesară o

coordonare a acțiunilor.

Coordonatorul național de program din cadrul Misiunii OIM, Simion Terzioglo, a făcut o scurtă prezentare a proiectelor implementate de Organizația Internațională pentru Migrare în Republica Moldova, punând accent pe necesitatea de a asigura o consolidare continuă a capacităților instituționale ale Biroului Migrație și Azil.

Oaspeții și-au exprimat încrederea că subiectul migrației va fi unul prioritar pe agenda ministrului Afacerilor Interne și că, cooperarea dintre MAI și Misiunea OIM se va consolida considerabil, inclusiv prin alte proiecte implementate în comun.

De asemenea, oaspeții au dat asigurări că Ministerul Afacerilor Interne poate miza și în viitor pe suportul Misiunii OIM în domeniile migrației, traficului de ființe umane. În aceeași ordine de idei, ministrul Recean a reiterat disponibilitatea de a aborda corect prioritățile în domeniu, dar și instrumentele oferite de Organizația Internațională pentru Migrare.

Menționăm că, Organizația Internațională pentru Migrare (OIM) a fost fondată în 1951 și este, în prezent, lider printre organizații interguvernamentale în domeniul migrației, desfășurându-și activitatea în strâns parteneriat cu diferite organizații guvernamentale, interguvernamentale și non-guvernamentale. OIM activează pentru promovarea cooperării internaționale în rezolvarea problemelor legate de migrație, asistarea în

căutarea soluțiilor practice pentru probleme de migrație și oferirea ajutorului umanitar migranților aflați în dificultate, inclusiv refugiaților și persoanelor supuse migrației interne.

Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrare din Moldova a fost lansată în anul 2001. Oficial, Republica Moldova a devenit membru al OIM în anul 2003. Obiectivul de bază al Misiunii OIM urmează principiul că, umanismul și migrația reglementată reprezintă un beneficiu pentru migranți și pentru societate. Fiind printre primii în sfera migrației, Misiunea OIM Moldova împreună cu partenerii săi internaționali activează pe următoarele direcții:

- asistarea la întâmpinarea provocărilor curente, apărute în procesul de management al migrației;

- promovarea percepției corecte a problemelor de migrație și a consecințelor pozitive și negative ale acesteia;
- favorizarea dezvoltării sociale și economice a țării, prin intermediul migrației legale;

- susținerea demnității umane și a bunăstării migranților, prin protecția drepturilor acestora.

Unul dintre scopurile de bază ale OIM este oferirea celei mai recente și exacte informații despre migrația legală fiecărui cetățean moldovean, care deja a luat decizia de a pleca peste hotare. Aceasta include informație corectă și actualizată despre posibilitățile legale de angajare în câmpul muncii și studii peste hotare, viză și alte documente necesare, precum și avertizarea despre riscurile și pericolele traficului de ființe umane și alți factori-cheie importanți.

Lilia DUMINICA

Să nu mestece guma și să nu aibă la ei mai mult de 100 de lei. Așa trebuie să iasă la serviciu agenții de circulație

Cum a și promis a venit cu reforme. Noul șef al Poliției Rutiere, Serghei Diaconu, a introdus o dispoziție, potrivit căreia, agenților de circulație li se interzic mai multe lucruri în timpul serviciului. Printre acestea se numără mestecele gumei sau deținerea unei sume de bani mai mare de 100 de lei.

Potrivit Dispoziției nr.22 din 10 august, agenților de circulație li se interzice în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu:

- stoparea neîntemeiată a vehiculelor în trafic, cu excepția cazurilor prevăzute de pct.39 din Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea activității de supraveghere a traficului rutier, aprobat prin ordinul MAI nr.45 din 19.02.2010;
- reținerea vehiculelor stopate mai mult de 3 minute în cazurile ce nu necesită documentarea contravenției, precum și pe un termen mai mare de 15 minute, în cazul întocmirii procesului-verbal contravențional;
- pretinderea sau primirea de la participanții la trafic sau alte persoane, a banilor, bunurilor materiale ori altor recompense;
- purtarea discuțiilor cu contravenientul pe teme ce nu se referă la subiectul contravenției;
- efectuarea convorbirilor telefonice în timpul serviciului cu abonați în alte scopuri, decât cele de serviciu;
- deținerea asupra sa sau în automobilul de serviciu a banilor în sumă de peste 100 lei;
- consumul de alcool în timpul serviciului, precum și fumatul, servirea de produse alimentare ori a gumei de mestecat, cu excepția repausului regulamentar, care va fi efectuat în afara zonei postului de patrulare.

Ghiozdanele elevilor din clasa I sînt prea grele. Copiii se pot îmbolnăvi

Ghiozdanul unui copil de 7 ani, care merge pentru prima dată la școală, trebuie să nu cîntărească mai mult de un kilogram.

„Dacă se depășește norma de greutate, se pune în pericol sănătatea copiilor, aceștia riscînd afecțiuni la sistemul locomotor. Se recomandă ca ghiozdanele să fie duse în mâini și să nu fie încărcate cu manuale multe și caiete”, a declarat Trofim Ostalep, șeful Secției sănătatea copiilor și a tinerilor de la Centrul Național de Sănătate Publică.

O carte pentru elevii din clasele primare cîntărește 108 grame, o carte pentru gimnaziu - 144 grame și o carte pentru liceeni - 200 grame.

Impozit nou pentru agricultori, începînd cu 2013

Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare, Vasile Bumacov a prezentat publicului, în cadrul unei conferințe de presă de la începutul săptămîinii, Proiectul de lege cu privire la impozitul unic în agricultură. Potrivit ministrului, producătorii agricoli vor achita impozitul agricol, ce urmează să fie introdus de la 1 ianuarie 2013, în funcție de bonitatea unui hectar de teren agricol și rentabilitatea culturilor agricole.

Ministrul a specificat că, pentru produsele cerealiere, cota de impozitare va constitui 3 lei pentru 1 grad la hectar, pentru plantațiile de sfeclă de zahăr și de floarea soarelui - 3,5 lei pentru 1 grad/ha și pentru plantațiile multianuale - 4 lei pentru 1 grad/ha. Impozitul va fi perceput de la pro-

ducătorii agricoli – persoane fizice și juridice, cota venitului cărora, din comercializarea producției, constituie peste 90 la sută.

Bumacov a declarat că noul impozit nu va depăși ca mărime impozitele și taxele percepute în prezent de la producătorii agricoli. Impozitul agricol urmează să simplifice mecanismul de impozitare, prin substituirea celor șase impozite și taxe în vigoare, și anume, impozitul funciar, impozitul pe bunuri imobiliare, impozitul pe venit, taxa rutieră, taxa pentru apă și taxa locală.

Impozitul agricol urmează să fie achitat anual, în 2 tranșe, în două părți egale – la 30 septembrie și la 31 decembrie.

În Moldova se dă startul sezonului de vînătoare

Sezonul de vînătoare pentru păsări, rațe sălbate, vulpi și iepuri de câmp se deschide pe 18 august. În ajun, Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Moldova a stabilit regulile și termenii limită. Vînatul este gratuit, însă, se va plăti pentru împușcarea fazanilor și a prepelițelor.

Porumbii pot fi vînați pînă la data de 30 decembrie 2012, rațele sălbate și lișița pînă la 13 ianuarie 2013, prepelița pînă la 14 octombrie 2012, fazanii - începînd de la 3 octombrie pînă la 13 ianuarie.

Iepurii de câmp pot fi vînați de la 2 decembrie pînă la 13 ianuarie, iar vulpea pînă la 1 mai.

Vînătoria de mistreți este permisă de la 18 noiembrie pînă la 30 decembrie.

Potrivit președintelui Societății Vînătorilor și

Pescarilor din Moldova, Oleg Ciocoi, un vînător are voie să împuște zilnic cel mult 15 porumbei, 5 rațe, 20 de prepelițe, un iepure și un fazan. Vulpile pot fi vîmate în cantități nelimitate.

„Vînătorii au posibilitatea să vîneze gratis păsările de apă, iepurii de câmp și vulpile. Cea mai costisitoare plăcere este vînarea fazanilor. Permișunea de a trage într-un fazan va costa vînătorul 100 de lei. O zi de vînare a prepelițelor va costa 20 de lei”, a concretizat Ciocoi.

Societatea Vînătorilor și Pescarilor din Moldova are peste 15 000 de membri. Intrarea este deschisă pentru orice persoană care a depășit vîrsta de 18 ani, care achită 2000 de lei la început și o taxă anuală de 100 de lei.

De asemenea, membrii trebuie să lucreze 10 zile pe an pentru îmbunătățirea terenurilor de vînătoare sau să achite despăgubiri de 400 de lei.

Facilități la trecerea frontierei pentru agenții economici care respectă legislația vamală

Agenții economici care respectă legislația vamală vor beneficia de facilități la traversarea frontierei prin postul vamal Sculeni. Este vorba despre un proiect-pilot lansat, recent, de Serviciul Vamal, ce urmărește fluidizarea traficului de mărfuri.

Simplificările care vor fi acordate agenților credibili vizează în special posibilitatea traversării frontierei vamale în regim prioritar și reducerea numărului de controale fizice și documentare în raport cu ceilalți agenți economici (coridorul verde de vămuire).

Prin lansarea proiectului-pilot se urmărește reducerea costului și timpului aferent tranzacțiilor de import/export, și implementarea instrumentelor moderne de administrare a riscurilor în vamă.

Potrivit reprezentanților Serviciului Vamal, prima companie care va beneficia de această facilitare este rezidentul Zonei economice li-

bere Bălți, uzina de producere a pieselor de schimb și a echipamentului electric pentru automobile „Draexlmaier Automotive”.

De menționat că procedurile simplificate de vămuire sînt implementate de Serviciul Vamal din anul

beneficiei la maximum de facilități și de niveluri reduse de controale vamale.

Condițiile și angajamentele pe care trebuie să și le asume agenții economici pentru a beneficia de facilitățile vamale constau în respectarea strictă a legislației vamale, achitarea benevolă și integrală a taxelor și impozitelor vamale și respectarea cerințelor de securitate a traficului internațional de mărfuri.

Reprezentanții Serviciului Vamal susțin că toate aceste măsuri vor asigura fluidizarea traficului internațional de mărfuri, contribuind, astfel, la dezvoltarea economică și atragerea investițiilor străine.

De menționat că, necesitatea fluidizării importului/exportului mărfurilor la frontieră a fost evidențiată în cadrul vizitei recente a prim-ministrului Vlad Filat în Zona economică liberă Bălți, în cadrul căreia, au fost reiterate obiectivele și prioritățile în domeniul administrării vamale și fiscale.

Lilia DUMINICA

2010, însă pentru a extinde aria de aplicabilitate a facilităților vamale, în anul curent au fost elaborate noi reguli și proceduri, care vor permite agenților economici de încredere să

Plăți vamale de circa 4 000 000 de lei, neîncasate la bugetul de stat

Procuratura Generală în comun cu procuraturile teritoriale a verificat cum se respectă legislația la aplicarea scutirilor de taxă vamală și taxă pe valoare adăugată pentru importul activelor materiale destinate includerii în capitalul statutar al întreprinderilor.

Oamenii legii au depistat mai multe cazuri în care agenții economici, schimbînd destinația finală a activelor materiale importate pe teritoriul Republicii Moldova (care presupunea obligația de a le include în capitalul social al întreprinderii), le-au înstrăinat altor persoane fără achitarea drepturilor de import în mărimea scutirii de care au beneficiat.

Suma totală a plăților vamale neîncasate la buget se estimează la circa 3 milioane 900 mii lei. Drept urmare, procurorii au dispus efectuarea unui control în conformitate cu prevederile art.274 Cod de procedură penală, în vederea stabilirii prezenței sau lipsei elementelor infracțiunii.

Totodată, procurorii au consta-

tat și unele deficiențe în activitatea instituțiilor abilitate, cu privire la organizarea procesului de exercitare a supravegherii vamale în conformitate cu art.35 Cod vamal. Articolul dat stabilește că în cazul în care mărfurile sînt puse în liberă circulație cu acordarea de facilități fiscale și vamale pe motivul destinației lor finale, acestea rămîn sub supraveghere vamală, iar neîndeplinirea acestor prevederi se soldează cu neasigurarea percepției plăților vamale în mărime deplină în cazurile similare celor menționate anterior.

De asemenea, s-a constatat că la

importul activelor materiale destinate includerii în capitalul social nu se asigură verificarea provenienței sursei de majorare a capitalului social care, potrivit legii, poate fi doar profitul net al societății sau mijloacele capitalului de rezervă.

Procuratura Generală a sesizat Ministerul Finanțelor și Camera Înregistrării de Stat, solicitîndu-le să

colaboreze și să implementeze mecanisme eficiente de asigurare a respectării legislației la acest capitol.

Lilia DUMINICA

Ce cadou va primi Angela Merkel de la Vlad Filat?

Este binecunoscut faptul că premierul Vlad Filat alege cu grijă cadourile pentru liderii din străinătate cu care se întâlnește.

Dacă e să facem o trecere în revistă a cadourilor dăruite de premier personalităților marcante, constatăm că cel mai frecvent, Vlad Filat a oferit vinuri și divinuri de colecție, dar și articole de manufactură.

Astfel, în cadrul vizitei întreprinse în SUA, Secretarul de Stat al SUA, Hillary Clinton, a primit de la Vlad Filat o față de masă lucrată manual, iar Joe Biden, vicepreședintele SUA, care a vizitat Moldova în martie 2011 – un covor tradițional moldovenesc și o vază. Tot un covor a primit și ex-președintele Băncii Mondiale, Robert Zoellick, care a vizitat Moldova în vara anului trecut, acesta fiind pasionat de lucruri confecționate

manual.

Mai multe personalități marcante din întreaga lume au primit de la Vlad Filat, drept cadouri, tablouri ale pictorilor moldoveni, monede comemorative etc.

Despre Angela Merkel se știe că nu prea acceptă cadouri – o face doar uneori cu titlu de excepție. Responsabili din cadrul Cabinetului premierului au refuzat să spună ce cadou pregătește Vlad Filat pentru Angela Merkel, dar au sugerat că va fi ceva în stil tradițional, care să simbolizeze țara noastră.

Conform regulilor de protocol, dacă Vlad Filat îi va oferi cadouri Angelei Merkel, cancelarului, la fel, va trebui să-i dăruiască ceva premierului. Urmează să aflăm ulterior cu ce vor încerca să se surprindă reciproc cei doi oficiali.

Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă este în plină desfășurare

În municipiul Chișinău va fi redus consumul de energie și emisiile de dioxid de carbon cu cel puțin 20% pînă în anul 2020 față de anul 2010. Grupul de lucru implicat în Proiectul european de eficiență energetică a stabilit ca an de referință anul 2010, avînd în vedere accesibilitatea datelor privind consumul de energie și emisiile de CO₂, necesare pentru realizarea Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă (PAED).

PAED reprezintă un document care, pe baza unei analize detaliate a activităților generatoare de emisii poluante, definește acțiunile ce vor fi întreprinse în vederea atingerii obiectivelor stabilite, respectiv, a obiectivului general de reducere a emisiilor de dioxid de carbon cu 20% pînă în anul 2020. La elaborarea PAED, o condiție prioritară este întocmirea inventarului de bază al emisiilor (Baseline Emission Inventory - BEI).

În acest context, Primăria municipiului Chișinău, în colaborare cu IDIS „Viitorul” a selectat 4 experți naționali și unul internațional, care vor calcula:

- consumul final de energie electrică;
- consumul final de gaz natural și păcură;
- consumul final de gaz lichid, benzină și motorină;
- potențialul surselor regenerabile de energie

În final, în funcție de sectorul examinat, experții vor elabora măsuri concrete și un plan de acțiuni pentru reducerea emisiilor de CO₂ pentru anii 2012-2020.

În cadrul PAED pentru municipiul Chișinău, sectoarele acoperite de BEI sînt clasificate astfel:

1. clădiri, echipamente/instalații și industrii (municipale, terțiare/nemunicipale, rezidențiale);
2. transport (parcul municipal, transportul public, transportul privat și comercial);
3. iluminatul public;
4. cogenerarea de căldură și electricitatea (CET-urile, Termocom);
5. producția de energie regenerabilă.

La realizarea inventarului BEI

IDIS „Viitorul”

Tinerii pompieri-salvatori din Moldova participă la un concurs internațional

Un grup de șapte tineri pompieri-salvatori, selectat și instruit de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, participă la primul Campionat internațional al tinerilor pompieri-salvatori, cu genericul „Școala securității”. Campionatul se desfășoară în perioada 15-22 august, în orașul Zvenigorod, Federația Rusă, cu participarea echipelor de tineri din mai multe țări.

În cadrul campionatului vor fi desfășurate mai multe concursuri, iar echipele vor avea posibilitatea să-și demonstreze cunoștințele teoretice, dar și deprinderile practice, din domeniul bazelor securității

și al PAED se va exclude sectorul industrial, deoarece autoritățile locale nu au pîrghii de influență a consumurilor de energie din acest sector.

Pentru selectarea factorilor de emisie se va opta pentru abordarea IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change – Grupul interguvernamental de experți privind schimbările climatice), care acoperă toate emisiile de CO₂ generate ca urmare a consumului de energie pe teritoriul municipiului Chișinău.

Rezultatele intermediare, realizate de experți, vor fi raportate, lunar, la ședințele de lucru comune a grupului de lucru, instituit de Primăria municipiului Chișinău, staf-ful proiectului și IDIS „Viitorul”.

Amintim că, în acțiunile Primăriei municipiului Chișinău de a sprijini prioritatea majoră a Uniunii Europene – sursele de energie regenerabilă – la 29 Noiembrie 2011, Primăria a aderat la Convenția Primarilor. Prioritatea esențială a semnatarilor convenției este de a elabora PAED, un document care urmează a fi elaborat în termen de un an de la data semnării pactului și care prevede inventarierea, monitorizarea și reducerea consumurilor de energie și a emisiilor de dioxid de carbon cu cel puțin 20% pînă în anul 2020 față de anul 2010, stabilit ca an de referință.

Proiectul se înscrie în cadrul parteneriatului dintre Primăria municipiului Chișinău și IDIS „Viitorul” și se desfășoară cu sprijinul financiar al Comisiei Europene, prin intermediul programului CIUDAD (Cooperare pentru Dezvoltare Urbană și Dialog). Activitățile lui sînt similare în ambele municipalități: Chișinău și Sevastopol, oferind beneficii concrete celor peste 750 000 de locuitori ai Chișinăului și 379 200 de locuitori ai municipiului Sevastopol.

Amintim că, alături de Primăria municipiului Chișinău și IDIS „Viitorul”, parteneri sînt ICLEI European Secretariat GmbH, Uniunea Municipalităților din Regiunea Marmara, Turcia și Comitetul Regional de Monitorizare Ecologică din Sevastopol.

IDIS „Viitorul”

vieții. Campionatul constituie o oportunitate pentru tînăra generație de a-și extinde orizonturile în sfera securității vieții, iar cooperarea cu alte echipe are drept scop popularizarea principiilor unei vieți sigure, formarea deprinderilor de evitare și acționare în caz de situații excepționale.

Tinerii pompieri-salvatori din Moldova au participat timp de mai mulți ani la Campionatul internațional al tinerilor pompieri-salvatori, organizat în Republica Belarus, de unde s-au întors cu premii. În acest an, invitația a venit din partea Ministerului Situațiilor Excepționale al Federației Ruse.

• La solicitarea cititorilor

Munca prin cumul

Munca prin cumul reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program, în temeiul unui

garanții ca și ceilalți salariați din unitatea respectivă.

Particularitățile muncii prin cumul pentru unele categorii de salariați (muncitori, cadre didactice, personal medico-sanitar și farmaceutic,

de identitate sau un alt act de identitate. La angajarea prin cumul într-o funcție sau profesie care necesită cunoștințe speciale, angajatorul are dreptul să solicite de la persoana respectivă prezen-

comitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază. Concediul pentru munca prin cumul se acordă conform duratei stabilite pentru funcția sau specialitatea respectivă la unitate, indiferent de durata concediului la locul de muncă de bază. Salariatul beneficiază de un concediu suplimentar neplătit în cazul în care durata concediului la locul de muncă prin cumul este mai mică decât cea de la locul de muncă de bază. Plata indemnizației de concediu sau a compensației pentru concediul nefolosit se efectuează pornindu-se de la salariul mediu pentru funcția sau specialitatea cumulată, determinat în modul stabilit de Guvern.

Pe lângă temeiurile generale de încetare a contractului individual de muncă, contractul încheiat cu salariatul care prestează muncă prin cumul poate înceta și în cazul încheierii unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia, specialitatea sau funcția respectivă ca profesie, specialitate sau funcție de bază.

La desfacerea contractului individual de muncă cu salariatul angajat prin cumul, în legătură cu lichidarea unității, cu reducerea numărului sau a statelor de personal sau în cazul încheierii unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia (funcția) respectivă ca profesie (funcție) de bază, acestuia i se plătește o indemnizație de eliberare din serviciu în mărimea salariului său mediu lunar.

contract individual de muncă distinct. Contractele individuale de muncă prin cumul pot fi încheiate cu unul sau mai mulți angajatori, dacă aceasta nu contravine legislației în vigoare. Munca prin cumul poate fi prestată atât în cadrul aceleiași unități, cât și în alte unități. Pentru încheierea contractului individual de muncă prin cumul nu se cere consimțământul angajatorului de la locul de muncă de bază. În contractul individual de muncă se va indica, în mod obligatoriu, că munca respectivă se prestează prin cumul. Salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și

personal din sfera cercetare-dezvoltare, salariați din cultură, artă, sport etc.) se stabilesc de Guvern, după consultarea patronatelor și sindicatelor. Angajatorii, de comun acord cu reprezentanții salariaților, pot prevedea anumite restricții la prestarea muncii prin cumul numai pentru salariații cu anumite profesii, specialități și funcții, cu condiții și regim de muncă deosebite, a căror muncă prin cumul ar putea pune în pericol sănătatea sau securitatea procesului de producție.

Persoana care se angajează prin cumul la o altă unitate este obligată să prezinte angajatorului buletinul

tarea diplomei sau a altui document ce atestă studiile ori pregătirea profesională, iar la angajarea la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase – și a certificatului medical.

Durata concretă a timpului de muncă și a timpului de odihnă la locul de muncă prin cumul se stabilește în contractul individual de muncă, ținându-se cont de prevederile Codului muncii (titlul IV) și ale altor acte normative. Salariații care prestează muncă prin cumul beneficiază de un concediu de odihnă anual, plătit conform funcției sau specialității cumulate, care se acordă

Scrie o petiție online și problemele îți vor fi soluționate

Reprezentanții ai primăriilor din R. Moldova au participat, marți, la Atelierul de inițiere în guvernare electronică, organizat de Centrul de Guvernare Electronică (CGE), în parteneriat cu Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID), în cadrul Proiectului de Susținere a Autorităților Locale din Moldova (LGSP).

Cei 26 de participanți la eveniment au aflat despre realizările autorităților publice centrale în procesul de modernizare tehnologică a guvernării. Reprezentanții CGE au vorbit despre direcțiile guvernării electronice, au prezentat prioritățile instituției și planurile de viitor.

Directorul executiv al Centrului de Guvernare Electronică, Stela Mocan, a menționat importanța tehnologiilor informaționale în comunicarea cu cetățenii și în munca de zi cu zi a reprezentanților autorităților locale.

„Vrem să vedeți care sînt inițiativele realizate, la nivel central, pe care le puteți prelua și aplica în localitățile dumneavoastră. Sînt platforme, servicii, portaluri. Nu aveți nevoie să faceți adițional investiții, nu aveți nevoie de un calculator performant sau de specialiști înalt calificați în IT. În prezent, tehnologiile au avansat atât de mult, încît este posibil de la distanță să acoperim anumite goluri pe care le avem la nivel local”, a afirmat Stela Mocan.

În cadrul Atelierului de inițiere în guvernarea electronică a fost prezentată și istoria de succes a comunei Vărzărești, raionul Nisporeni. Primarul localității, Ion Crudu a povestit despre cum a reușit să „aducă” primăria online. Susținuți de dezvoltatorii privați, reprezentanții instituției publice au creat aplicații și hărți electronice care îi ajută să monitorizeze

mai eficient problemele comunei.

„Idea a apărut în urma dificultăților cu care m-am confruntat”, explică primarul. „Fiind exponent al generației tineri, folosind noile tehnologii și mijloace de comunicare, am zis că Primăria Vărzărești trebuie să fie prezentă online și să aplice în practică ideile inovatoare.

Însă, înainte de a crea site-ul oficial al Primăriei, primarul Ion Crudu ținea legătura cu oamenii din Vărzărești prin intermediul rețelelor de socializare, unde locuitorii comunei, care erau plecați peste hotare, îi puteau adresa întrebări. „Astfel, spune Ion Crudu, oamenii erau mulțumiți că nu au făcut un drum din Italia în Moldova pentru a afla răspunsul la o întrebare. Acum multe probleme pot fi rezolvate printr-o cerere depusă online. Prin asta se explică importanța Internetului și a mijloacelor de comunicare în viața omului. Nu mai este nevoie ca cetățenii să facă cozi prin holurile Primăriei pentru ași rezolva problemele”, susține primarul comunei Vărzărești.

Vadim Lelic, primar de Telenești consideră că noile tehnologii informaționale vor ușura comunicarea și relațiile autorităților locale cu cetățenii. Echipa administrației publice locale din Telenești este una tînără. Astfel, sîntem cea mai activă localitate în cadrul platformei Registrul actelor locale.

Potrivit lui Tudor Plăcintă, specialist IT în cadrul Primăriei Sîngerei, noile tehnologii facilitează munca tuturor și accesul la informație. „Sîntem actualmente în proces de plasare online a deciziilor locale pe site-ul Registrului actelor locale. Avînd aceste decizii pe site, precum și alte aplicații, populația

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Sînt divorțată. Vreau să știu dacă pot să-l acționez în judecată pe fostul soț, ca acesta să fie obligat să mă întrețină, pentru faptul că invaliditatea a survenit în timpul căsătoriei, din cauza unor acțiuni ilegale ale acestuia.

Victoria Roșca,
r-n Orhei

Articolul 82 din Codul familiei prevede că soții își datorează întreținerea materială reciprocă. În cazul refuzului de a acorda întreținere și dacă între soți nu există un contract privind plata pensiei de întreținere, dreptul de a porni o acțiune în instanța judecătorească privind încasarea acesteia de la celălalt soț îl au:

a) soțul inapt de muncă (care a atins vîrsta de pensionare sau este invalid de gradul I, II sau III) și care necesită sprijin material;

b) soția în timpul gravidității;

c) soțul care îngrijește copilul comun timp de 3 ani după nașterea acestuia;

d) soțul care îngrijește pînă la vîrsta de 18 ani un copil comun invalid sau care îngrijește un copil comun invalid de gradul I din copilărie, dacă acest soț nu lucrează și copilul necesită îngrijire. Pensia de întreținere se plătește persoanelor enumerate numai în cazul cînd acestea nu au un venit propriu suficient, iar soțul care datorează întreținere are posibilitatea de a o plăti.

Potrivit art. 83 din același cod, dreptul de a pretinde întreținere de la fostul soț pe cale judecătorească îl are:

a) fosta soție în timpul gravidității;

b) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun timp de 3 ani după nașterea acestuia;

c) fostul soț, care necesită sprijin material, ocupat cu îngrijirea copilului comun invalid pînă la vîrsta de 18 ani sau a copilului comun invalid de gradul I din copilărie;

d) fostul soț, care necesită sprijin material, devenit inapt de muncă în timpul căsătoriei sau timp de un an după desfacerea acesteia;

e) fostul soț care necesită sprijin material și a atins vîrsta de pensionare, în termen de cel mult 5 ani din momentul desfăcerii căsătoriei, dacă soții au fost căsătoriți cel puțin 15 ani.

Pentru a-l acționa pe fostul soț în judecată, ca acesta să vă plătească pensie de întreținere trebuie să țineți cont de prevederile legale menționate.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cît mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL
Numele, prenumele:
Adresa:
(august 2012, nr. 31(434))

nu va trebui să vină la Primărie să semnaleze problemele, ci va fi suficient să scrie direct pe site sau pe facebook”.

„Fiind la primul mandat, mi-am stabilit drept scop să elimin birocrația și corupția care există practic în orice primărie. Participarea la atelier mă va ajuta să rezolv multe lucruri”, spune Valentina Casian, primar din Strășeni.

Participanții la eveniment s-au arătat interesați de modul în care pot plasa online datele pe care le dețin primăriile, cum pot folosi diverse aplicații inovatoare și cum pot prelua practicile de guvernare electronică, aplicate în cadrul autorităților publice centrale.

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Natalia Suceveanu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Aliona Chisari**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Alexandru Cojuhari**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de Drept, USM; **Vitalie Pistruga**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Stanislav Capetchi**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Svetlana Melnic**, judecător, Bălți; **Nelea Podlisnic**, vicepreședintele Judecătorei Drochia; **Tatiana Răducanu**, judecător, CSJ; **Garri Bivol**, judecător, Centru; **Ion Raropu**, judecător, Călărași; **Gheorghe Ursan**, judecător, Telenești; **Sergiu Daguța**, judecător, Ciocana.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului
de administrație al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională
de Drept**

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă șintem recunoscători că șinteti abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămâne alături de Dvs.

Meridian juridic

Arabia Saudită vrea un oraș destinat exclusiv femeilor

Arabia Saudită plănuiește să construiască un oraș industrial destinat exclusiv femeilor. Este o încercare de a respecta cumele conservatoare islamice, dar și de a oferi femeilor șansa de a-și urma carierele, scrie „Daily Mail”.

Municipalitatea din orașul Hafuf, aflat în Estul țării, speră să atragă investiții de peste 100 de milioane de euro și să creze în jur de 5000 de locuri de muncă în industria textilă, farmaceutică și alimentară.

Orașul va avea companii conduse de femei și linii de producție doar pentru femei.

Nu este un lucru obișnuit pentru Arabia Saudită. Deși Sharia nu interzice femeilor să muncească cot la cot cu bărbații, statisticile arată că doar 15% din întreaga populație de sex feminin este reprezentată în câmpul muncii.

Într-o societate patriarhală, precum cea saudită, se presupune că rolul femeii este mai degrabă acela de soție și mamă.

Măsura este parte a unui plan mai amplu privind egalitatea de drepturi în Regat. Anul trecut, Regele Abdullah a anunțat că femeile vor avea dreptul să voteze și să candideze la alegerile locale din 2015. Totuși, Arabia Saudită este singura țară din lume care interzice femeilor să conducă o mașină.

Cum să scapi de lenea de dimineață

Dacă ești copleșită de lene în fiecare dimineață, te poți împăca cu gândul că nu ești o persoană matinală sau poți încerca să-ți modifice rutina zilnică pentru a beneficia de mai multă energie și de o stare mai bună. Încearcă câteva secrete ce îți arată cum să scapi de moleșala de dimineață.

Nu abuza de amânarea alarmei

Odată ce ți-ai stabilit ora de trezire, nu amâna alarma ceasului deșteptător sau a telefonului de prea multe ori. Cu cât prelungești starea dintre somn și trezire, cu atât vei avea mai puțină energie atunci când reușești să te dai jos din pat.

Folosește lumina soarelui

Pentru un somn bun ai nevoie de întuneric, dar imediat după trezire, bucură-te de lumina soarelui. Numeroase studii au confirmat faptul că soarele te ajută să-ți reglezi mai ușor ritmul corpului și te scapă de lenea de dimineață.

Bea un pahar de apă după trezire

Dacă ești deshidratată, ești obosită, bea apă imediat după ce te trezești pen-

tru a te asigura ca această problemă nu contribuie la lipsa ta de energie.

Spală-te cu apă rece

Spălarea feței cu apă rece este o metodă clasică de înviorare dimineața, dar și gâtul, interiorul coatelor și spa-

ncepi ziua mai bine.

Ascultă muzică

Fie că alegi muzica artistului preferat, o carte audio sau o emisiune de radio, sunetul te va ajuta să te concentrezi. Este ideal să alegi tu ce ascuți, nu să

te lași pe mâna unui DJ de radio pus pe glume proaste la prima oră.

Mergi la fast-food? Devii depresiv!

Cercetătorii spanioli au stabilit o asociere clară între consumul de produse fast-food și riscul de depresie. Nu este neapărat o legătură de la cauză la efect. Echipa de la universitățile din Granada și Las Palmas (Gran Canaria) ne spune că mîncarea nu prea echilibrată servită la fast-food declanșează depresia.

Cercetătorii au observat că persoanele care merg des la astfel de localuri sînt mult mai expuse riscului de depresie. Pînă să ajungă la această concluzie, specialiștii au studiat cîteva luni circa 9000 de adulți. Le-au comparat obiceiurile alimentare, identificînd astfel „factorul fast-food”. Ei au pus în evidență o relație „doză-răspuns” (cu cît oamenii merg mai des la fast-food, cu atît riscul este mai ridicat), dar legătura este evidentă chiar și în cazul unui consum moderat de produse fast-food.

Pentru a înțelege mai bine această legătură, trebuie luate în considerare trei elemente. Mai întii, amatorii de fast-food sînt

și cei care au, în general, un mod de viață mai puțin sănătos, mai sedentar, cu mai mult fumat, cu un ritm de viață mai prost structurat (situație mai evidentă în rîndul celibatarilor) și cele mai rele obiceiuri alimentare – puține fructe, legume, pește și ulei de măsline.

Al doilea element, legat de primul, este că nutriții din alimentele „sănătoase” (ca cele din regimul mediteranean) ar juca un rol preventiv împotriva depresiei.

În sfîrșit, al treilea este să se stabilească dacă și în ce măsură produsele fast-food contribuie la dezvoltarea unor tulburări depresive.

În orice caz, ținînd seama de marea popularitate a acestui fel de a mînca în societatea contemporană (se cunosc deja efectele asupra greutateii și a sistemului cardiovascular), este un cîmp de cercetare foarte întins.

CALEIDOSCOP

De ce este bine pentru sănătate să ierți și să uiți

O vorbă veche spune că a greși e omenește, dar a ierta este divin. Acum, o cercetare efectuată în SUA arată că iertarea persoanelor care ne-au provocat o neplăcere ajută la îmbunătățirea propriei sănătăți.

Cercetătorii de la University of California, din San Diego, au descoperit că persoanele care renunță la mînie au șanse mai mici de a înregistra o creștere bruscă a tensiunii arteriale.

În cadrul studiului, cercetătorii au cerut celor 200 de voluntari participanți să se gîndească la un moment în care un prieten i-a ofensat. Aproximativ 100 dintre participanți au fost rugați să se gîndească la modul în care i-a mîniat acest act, iar ceilalți voluntari au fost încurajați să se gîndească la momentul într-un mod mai conciliant.

Apoi, tuturor participanților le-a fost distrasă atenția pentru 5 minute, timp după care au fost rugați din nou să se gîndească la acel eveniment, de data aceasta așa cum își doreau ei.

Toți voluntarii participanți la studiu erau conectați la aparate care monitorizau tensiunea arterială și ritmul bătăilor inimii.

Cercetătorii conduși de Dr. Britta Larsen au descoperit că voluntarii din grupul celor „mînioși” prezentau o creștere mult mai mare a tensiunii arteriale în comparație cu cei din grupul voluntarilor care au fost rugați să privească conciliant momentul neplăcut. Efectul a fost identificat chiar și după perioada de relaxare. În schimb, nu a existat nicio diferență între cele două grupuri în ceea ce privește ritmul bătăilor inimii.

Autorii studiului afirmă că acesta sugerează că o atitudine iertătoare reduce „reactivitatea” la evenimentele stresante, oferind „o protecție de lungă durată” contra efectelor nocive ale acestor evenimente.

Nu există dovezi științifice care să indice efecte nocive ale creșterii tensiunii arteriale pentru un interval scurt de timp, însă dacă hipertensiunea se menține pe termen lung, aceasta crește riscul de a suferi un atac de cord sau un atac cerebral.

În Marea Britanie, se estimează că 30% dintre adulți suferă de hipertensiune, iar majoritatea dintre aceștia nu sînt conștienți de acest fapt, deoarece nu există simptome vizibile. De aceea, cadrele medicale recomandă tuturor adulților să își măsoare tensiunea arterială la fiecare 5 ani.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60, bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii, materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 39 sp